

заробітної плати працівника органів Національної поліції.

Дивно, але у законі Молдови відсутня стаття «Відпустки поліцейських, а також «Обчислення тривалості відпусток поліцейських». Добре, що законодавці усвідомлюють важливість чергування роботи та відпочинку для того, щоб полегшити життя поліцейських і стимулювати їх на плідну роботу. У статті 91, поданій вище, висвітлено перелік спеціальних умов служби працівника поліції.

Щодо медичного, житлового і пенсійного забезпечення, захисту прав та інтересів поліції, то тут суттєвих відмінностей майже немає, тому пункти статей сформовані відповідно до існуючих сьогодні світових тенденцій.

Таке гуманне та прихильне ставлення до правоохоронного органу призводить до інтенсифікації роботи і появи мотиву.

Взагалі-то, небагато відмінностей можна віднайти в двох порівнюваних розділах, тому що, по-перше, Молдова і Україна – держави СНГ, а тому, по-друге, прийняття подібних законів аналогічного типу свідчить про спільність умов історичного розвитку, а також тісні етнічні, господарські, культурні і правові зв'язки.

Отже, закони України і Молдови про поліцію мають багато спільного. Це ми побачили на прикладі наведених статей розділу. У законі Молдови менше відомостей про механізм соціального захисту поліцейських. Це зумовлено переважно відсильним або бланкетним способом структурування закону.

Бібліографічні посилання:

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 40-41, ст. 379. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/580-19/>
2. Закон Республики Молдова от 27.12.2012 № 320 "О деятельности полиции и статусе полицейского" [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://lex.justice.md/ru/346886/>

Нестерова Ксенія Юрїївна,
студентка четвертого курсу
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Андрієвська Людмила Олексіївна,
викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МОРАЛЬНА ШКОДА ТА ЇЇ ВІДШКОДУВАННЯ, ЯК СУПЕРЕЧЛИВЕ ТА УНІКАЛЬНЕ ЯВИЩЕ В УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Чинне цивільне законодавство України передбачає собою існування категорії «моральна шкода», яка постійно викликає коло себе різнобічних поглядів. І це не є дивиною, адже моральна шкода є досить оціночною і суб'єктивною частиною цивілістики. Попри велику кількість коментарів, роз'яснень, рекомендацій як органів владних повноважень, вищих судових інстанцій так і науковців. Всі вони висувають мету застосування цього заходу захисту прав та інтересів осіб, а також роз'яснення меж та умов його застосування. Проте повсякчасно суб'єкти цивільного судочинства, особливо

судді невірно застосовують норми матеріального права щодо застосування моральної шкоди, як форми цивільної відповідальності.

Розгалужене українське законодавство передбачає існування моральної шкоди у багатьох нормативно-правових актах, зокрема, Цивільний кодекс України, Кодекс законів про працю, Постанова Верховного суду України від 04.06.2010 «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав», Ухвали Верховного суду України «Про відшкодування майнової та моральної шкоди» від 02.08.2006, «Про захист честі, гідності та відшкодування шкоди» від 14.12.2005, Рішення Верховного суду України «Про відшкодування моральної (немайнової) шкоди у випадку порушення договірних відносин» від 02.03.2005 тощо.

Визначенням дефініції поняття «моральна шкода» присвячена чимала кількість наукових справ, але ми пропонуємо взяти за основу визначення, що запропоновано Постановою Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» від 27.02.2009. Під моральною шкодою слід розуміти втрати немайнового характеру внаслідок моральних чи фізичних страждань, або інших негативних явищ, заподіяних фізичній чи юридичній особі незаконними діями або бездіяльністю інших осіб [1].

Відшкодуванню моральної шкоди належить унікальне місце в системі способів захисту цивільних прав та інтересів і серед заходів цивільно-правової відповідальності. Потенційна сфера його правового впливу перевершує навіть коло правовідносин, у яких має місце застосування такої санкції, як відшкодування збитків, оскільки теоретично в кожному випадку завдання матеріальних втрат може йтися також і про виникнення моральної шкоди. Натомість зворотної кореляції не спостерігається – далеко не у кожному випадку посягання на особисті немайнові блага, що супроводжувалося заподіянням моральної шкоди, у потерпілого можуть виникнути які-небудь матеріальні втрати [2].

Моральна шкода полягає:

1) у фізичному болю та стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я;

2) у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з протиправною поведінкою щодо неї самої, членів її сім'ї чи близьких родичів;

3) у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку із знищенням чи пошкодженням її майна;

4) у приниженні честі та гідності фізичної особи, а також ділової репутації фізичної або юридичної особи [3].

Аналіз цієї норми свідчить про те, що незважаючи на її змістовність, й досі законодавець чітко не закріплює поняття моральної шкоди. На думку деяких науковців, вищезазначені пункти ч.2 ст. 23 ЦК України, не лише поглинають один одного, але й розглядають моральну шкоду лише з точки зору можливих шляхів її заподіяння, що може свідчити лише про ймовірність, а не про достеменність настання такої шкоди [4].

На сьогодні законодавство України спрямоване на вирішення спорів за допомогою дотримання моральних засад суспільства та принципів всебічності, справедливості розгляду справ судами. Право людини на компенсацію моральної шкоди є особливо важливим, оскільки воно, з одного боку, впливає із притаманної людині гідності, а з іншого – є ефективним засобом її захисту [5].

Попри усі класичні, загальноживажені твердження світового суспільства, в даному дослідженні ми пропонуємо переглянути такі тенденції, адже якщо поглянути на моральну шкоду через призму життєвих обставин,

можна побачити, що вона стає лише способом додаткового заробітку. Зокрема, моральні переживання, фізичні страждання мають таку велику, руйнівну силу, що особа (як фізична так і юридична) справляє всі свої сили для подолання таких негативних явищ не бажаючи користуватися правом захисту своїх прав та інтересів та витребування майнової шкоди. Усі страждання, переживання затінують собою усілякі інші потреби, а тільки через сплив деякого часу суб'єкти звертаються до судових органів про стягнення грошових коштів чи іншого майна, як компенсацію свого втраченого морально-якісного матеріалу.

Будь-яка особа при порушенні свого права не звертається до суду про стягнення морального збитку, а першочергово переймається питаннями відновлення свого права і тільки після цього раптово згадує про надану законодавством можливість отримати, можна сказати, зароблені кошти. При цьому, наприклад при приниженні гідності людини, які ритуали потрібно проводити, щоб її підвищити? Або, наприклад, як відновлять грошові кошти моральні, суто людські втрати при нанесенні шкоди діловій репутації юридичної особи?

Отже, не дивлячись на унікальну структуру, необхідність існування інституту моральної шкоди, використання її як засіб захисту законних прав та інтересів, питання її компенсації фінансовим або майновим ресурсом повинно бути переглянуто як на законодавчому рівні так і на рівні свідомості суспільства, адже не можуть нематеріальні втрати бути відновлені за допомогою матеріального ресурсу.

Бібліографічні посилання:

1. Постановою Пленуму Верховного Суду України Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди від 27.02.2009: Верховна Рада України [Електронний ресурс] : [Веб-портал]. – Електронні дані. – Київ : Верховна Рада України, 1994-2017. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95>, вільний;
2. Примак В. Д. Особливості відшкодування моральної шкоди як заходу цивільно-правової відповідальності / В. Д. Примак // Часопис Київського університету права. - 2013. - № 3. - С. 175-179. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2013_3_44;
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р., №435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - №№ 40-44. - С. 356.
4. Церковна А. О. Проблеми правового регулювання компенсації моральної шкоди в цивільному праві України / А. О. Церковна, С. А. Сироваткін // Актуальні проблеми права: теорія і практика. - 2014. - № 29. - С. 101-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/app_2014_29_17;
5. Полішко Н. Л. Поняття та значення інституту моральної шкоди в цивільному праві України / Н. Л. Полішко // Юридична наука. - 2011. - № 6. - С. 31-36. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2011_6_4.